

Zienswijze vereniging gasTvrij Terschelling op concept aanvullingswet Bodem omgevingswet.

De vereniging gasTvrij Terschelling strijdt tegen de voorgenomen gasindustrie op en rond Terschelling. Zij volgt de veranderende wet- en regelgeving in verband met mijnbouw en wil u derhalve het volgende ter overweging meegeven:

In de inleiding van het concept staat:

“Het nieuwe stelsel van de Omgevingswet gaat uit van een paradigmawisseling: van bescherming van de fysieke leefomgeving door een werende benadering van activiteiten, naar een beleidscyclus waar de continue zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat en ruimte is voor ontwikkeling”.

Deze zin baart de vereniging zorgen; dit lijkt een verschuiving die verder (schadelijk) gebruik van de bodem mogelijk maakt, namelijk een ongewenste omkering naar een soort 'hand-aan-de-kraan-principe'? Een principe dat in het verleden bij mijnbouwactiviteiten in Groningen en op Ameland tot ernstige gevolgen heeft geleid voor mens en milieu.

Dat het nieuwe wettelijke instrumentarium er primair op gericht lijkt te zijn *“om nieuwe verontreiniging of aantasting van de bodem tegen te gaan”* (pag. 8) juicht de vereniging toe. Een *“specifieke zorgplicht voor burgers en bedrijven”* lijkt niet meer dan logisch in het geval van het beschermen van de bodem op Terschelling, in het bijzonder tegen de vervuulende mijnbouwindustrie die het bedrijf Tullip Oil voor ogen heeft, in een gebied dat zich kenmerkt door verschillende natuurbeschermende regels en de prediaten Europees natuurgebied en de UNESCO-werelderfgoed. Een kwetsbaar ecologisch gebied dat wettelijk gevrijwaard zou moeten zijn van mijnbouwactiviteiten.

Dat de conceptwet in pijler 1 spreekt van: *“Het gaat niet alleen om de verontreinigingen door chemische stoffen maar ook om aantasting door het aanbrengen van veranderingen in de geologische opbouw (structuur) van de bodem of in de fysisch-mechanische eigenschappen van de bodem”* biedt de ministers van Economische Zaken en van Milieu wellicht de handvaten om mijnbouwactiviteiten zoals gaswinning in dit specifieke gebied te verbieden. Gaswinning gaat per definitie gepaard met het gebruik van schadelijke chemische stoffen en in het geval van Terschelling ook om veranderingen in de geologische opbouw van de bodem omdat bij deze beoogde gaswinning gebruik gemaakt zal worden van fracking. Dergelijke processen zijn ongewenst wanneer men uitgaat van het voorkomen van verontreiniging. Nabij de beoogde boorlocatie bevindt zich daarbij ook een zoetwaterbel. Grondwater dat essentieel is voor de specifieke flora en fauna en voor de mens in het kader van drinkwatervoorraad. Ook in deze zin is mijnbouw binnen deze conceptwet (pijler 2 &3) een maatschappelijk ongewenste

activiteit.

Hoewel de minister van Economische Zaken via amendement is gebonden om in de nieuwe Mijnbouwwet veiligheid en gezondheid van mens en milieu op te nemen, verwijst hij echter naar beleidsinstrumenten als STRONG en overige wetgeving ten aanzien van bodem en natuur. Omdat ook deze Omgevingswetten aan veranderingen onderhevig zijn, wil de vereniging hierbij ook haar zorgen kenbaar maken dat bescherming tegen schadelijke mijnbouw in kwetsbare natuurgebieden tussen de mazen van de wetten dreigen te vallen.

2.1 Aanleiding beleidsvernieuwing bodem

De bodem levert diensten en daarmee een belangrijke bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke behoeften: de energievoorziening, de drinkwatervoorziening, voedselveiligheid, grondwaterreserves, natuur, klimaatmitigatie en klimaatadaptatie. Een duurzaam, efficiënt beheer en gebruik van onze bodem biedt daarmee een belangrijke bijdrage aan de gezondheid, het welzijn en de welvaart.

Volgens de vereniging gasTvrij Terschelling is de beoogde energievoorziening door middel van gasindustrie in dit gebied een ondergeschikte dienst. (Drink)watervoorziening, voedselveiligheid en de natuur leveren op en rond Terschelling een veel grotere bijdrage aan de regionale welvaart en, belangrijker nog, de gezondheid en het het welzijn van de bewoners, de specifieke flora en fauna, en de vele honderdduizenden vakantiegasten. Energievoorziening door middel van gasindustrie zou in dergelijke natuurgebieden niet mogelijk mogen zijn.

Op pagina 8 stelt het concept: *“Daarom is het belangrijk om nieuwe bodemverontreinigingen en –aantastingen te voorkomen en ze zoveel mogelijk ongedaan te maken als ze zich toch voordoen. Het beginsel van ‘de vervuiler betaalt’ is hierbij leidend, zoals vastgelegd in de het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie⁶”*

De Vereniging vraagt zich af of bij de afweging tot het verstrekken van een winningsvergunning voor mijnbouwbedrijven zoals Tullip Oil ook de kosten van de onvermijdelijke vervuiling doorberekend zullen, en of dan ook de vervuiler (indirect de Nederlandse Staat vanwege het belang van 40% in EBN) deze vervuiling gaat betalen.

Vervuiling die daarnaast nauwelijks financieel op waarde is te schatten. Immers: het gasveld onder Terschelling bevat een percentage aan CO₂ van 15% (terwijl maar 3% in het leidingnet is toegestaan). Dit vervuilende gas komt direct in het (beschermde) natuurgebied terecht. De schadelijke gevolgen voor mens, dier en natuur zijn niet te overzien, niet in tijdspanne en in niet omvang. Een door vele wetten en (Europese en mondiale) regels

beschermd regio zoals het Waddengebied zou zomaar voor decennia verloren kunnen zijn. Immers ook uw concept aanvullingswet stelt:

“De bodem is een uniek en traag systeem dat slechts moeilijk herstelt”.

“De maatschappelijke doelen van de Omgevingswet

In artikel 1.3 van de Omgevingswet zijn de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet weergegeven. De Omgevingswet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang: (a) bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en (b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften”.

De vereniging gasTvrij Terschelling hoopt dat deze bepalingen leidend zullen blijken te zijn in het duurzaam beschermen van het kwetsbare ecosysteem van de Wadden en dat daarmee de veilige en gezonde leefomgeving doelmatig wordt beheerd, ook door natuurbeschermende maatregelen. Want dit gebied voorziet zonder meer in een maatschappelijke behoefte, namelijk een recreatieve, natuurhistorische en ecologische.

“De Omgevingswet is gebaseerd op vertrouwen”.

De Vereniging hoopt en verwacht dat de normeringsystematiek voor het gebruik van de bodem gericht is, en blijft, op het beschermen van een gezond en duurzaam leefmilieu, en dit boven vervuilend bodemgebruik zal stellen in de zin van mijnbouwactiviteiten.

Vereniging gasTvrij Terschelling

GAS TVRIJ
TERSCHELLING

Dorpsstraat 47
8896 JS Hoorn, Terschelling
06 83 41 28 79
www.gasTvrijterschelling.nl

De vereniging gasTvrij Terschelling wil gasindustrie rond Terschelling voorkomen. Dat is niet alleen omdat gaswinning unieke waddennatuur vernietigt maar vooral omdat het een zeer vies gasveld betreft. Het gasveld bevat maar liefst 15% CO2, dat is vrijwel nergens anders het geval. Dat broeikasgas zal met gebruikmaking van giftige chemicaliën worden verwijderd. Deze zware industrie past niet op een eiland waar veel natuurbeschermende maatregelen gelden, in UNESCO werelderfgoed Wadden. Daarbij bevat dit gasveld in totaal slechts voor 55 dagen gas voor de Nederlandse huishoudens, en daarvoor moet ruim 20 jaar geboord worden. Dat staat toch niet in verhouding tot de bedreiging die deze industrie vormt voor het milieu, de natuur en voor de veiligheid en het welzijn van eilanders en de vele gasten?